ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 28.3.2018г.
SWD(2018) 85 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

Предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета

за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 по отношение на определени такси за презграничните плащания в Съюза и таксите за превалутирането

{COM(2018) 163 final} - {SWD(2018) 84 final}

Обобщение

Оценка на въздействието от изменението на Регламент (ЕО) № 924/2009 с цел намаляване на разходите за презграничните плащания в Общността

А. Необходимост от действия

Защо се предприемат действия? Какъв е разглежданият проблем?

Високите разходи за презграничните плащания (6 % от всички плащания в ЕС) са препятствие пред завършването на единния пазар. Проблемът е разрешен за държавите от еврозоната, където презграничните и националните операции в евро са на една и съща цена. За разлика от това обаче за презграничните плащания в парични единици, различни от еврото, и за плащанията в евро от държави извън еврозоната се налагат високи такси, което води до създаването на две различни категории ползватели на платежни услуги в ЕС: по-многобройната категория се ползва от предимствата на единната зона за плащания в евро, а по-малобройната живее в сравнително малки зони със собствена парична единица и плаща високи разходи за всички свои презгранични операции. Тези високи разходи отразяват ниските обеми и липсата на съвременна инфраструктура при паричните единици, различни от еврото, но и липсата на конкурентен и нормативен натиск върху доставчиците на платежни услуги да започнат да извършват евтини плащания в евро и за ползвателите в държавите извън еврозоната.

Какво се очаква да се постигне с инициативата?

Целта на тази инициатива е да се постигне намаляване на таксите за презграничните плащания в целия ЕС и по този начин да се допринесе за по-успешното включване на всички граждани и предприятия от ЕС в неговата икономика. Това ще се осъществи чрез уеднаквяване на таксите, налагани за презграничните операции, с таксите за националните операции, като същевременно се вземат мерки това да не доведе до по-високи такси за другите услуги. Освен това при всяко превалутиране във връзка с презгранична операция следва да се осигури прозрачност по отношение на таксите и – в съответните случаи – съпоставимост на наличните възможности за ползвателите на платежни услуги.

Каква е добавената стойност от действието на равнището на ЕС?

Държавите членки извън еврозоната биха могли да предприемат необходимото действие сами и това е предвидено като възможност в Регламент 924/2009. Досега обаче това е направила само една държава членка и няма признаци, че другите ще последват нейния пример. Също така не изглежда вероятно проблемът да бъде разрешен в близко бъдеще от държавите извън еврозоната, които се присъединяват към нея, както се очакваше, когато принципите на Регламент 924/2009 бяха въведени за първи път през 2001 г. Така сценарият за премахване на препятствията на единния пазар, свързани с разходите за презграничните операции, не се осъществи. Ето защо е необходимо предприемането на действие на равнище ЕС.

Б. Решения

Какви законодателни и незаконодателни варианти за действие бяха разгледани? Има ли предпочетен вариант, или не? Защо?

Тъй като поради липсата на законодателни разпоредби на ЕС проблемът не бе разрешен, сега бяха разгледани четири варианта за действие, като целта на всеки от тях е разширяване на приложното поле на принципа за изравняване на разходите за националните операции в националната парична единица и разходите за презграничните операции:

(1) в националната парична единица;
(2) в националната парична единица **и** в евро;
(3) **само** в евро;
(4) в която и да е парична единица на държавите – членки на ЕС, независимо къде се извършват операциите.
Вариант 3 е ефикасен, тъй като съвременната инфраструктура за презгранични плащания в евро е на разположение на всички доставчици на платежни услуги и в държавите членки извън еврозоната. Повечето презгранични операции в държавите извън еврозоната са в евро, така че вариант 3 ще обхване голяма част от презграничните операции. Тъй като операциите в евро са евтини, ще има нисък риск от повишение на таксите за националните операции за кръстосано субсидиране на скъпите презгранични операции в парични единици, различни от еврото. Вариант 3 е съобразен и с по-дългосрочната цел еврото да стане обща парична единица на всички държави членки. Този вариант също така ще бъде приет от доставчиците на платежни услуги по-добре от всеки друг.

Кой подкрепя отделните варианти?

Доставчиците на платежни услуги предпочитат запазване на сегашното положение, но смятат вариант 3 за най-приемлив, в случай че ще има законодателни действия. За ползвателите на платежни услуги най-полезни са варианти 2 и 4, при условие че доставчиците на платежни услуги няма да повишат другите цени (таксите за обслужване на сметки и за превалутиране), за да субсидират кръстосано скъпите презгранични операции в парични единици, различни от еврото. Европейският парламент може да предпочете в приложното поле на Регламент 924/2009 да бъдат включени повече операции, а от държавите членки може да се очаква да предпочетат вариант 3, като се има предвид, че те не са приложили варианти 1 и 2 доброволно, както е предвидено в сега действащите разпоредби на Регламента.

В. Въздействие на предпочетения вариант

Какви са ползите от предпочетения вариант (ако има такъв, в противен случай — от основните варианти)?

По оценки средните цени на презграничните платежни операции в евро в държавите извън еврозоната понастоящем са: 8 евро за кредитен превод, 0,40 евро за плащане с карта и 2,30 евро за теглене на пари в брой. Предпочетеният вариант би довел до понижение на тези цени до равнището на цените на националните операции в местната парична единица – средно 1 евро, 0 евро и 0,63 евро съответно. При допускане, че делът на операциите в евро от общия обем на презграничните операции няма да намалее, може да се очаква ползвателите на платежни услуги да спестяват по 900 милиона евро годишно. Те ще се ползват и от по-прозрачни и опростени структури на таксите, което може да доведе до засилване на конкуренцията. По-ниските разходи за презграничните операции ще доведат до задълбочаване на икономическото обединение на ЕС и съответно до по-производителна и по-конкурентоспособна икономика. Би могло да има и политически ползи, тъй като тази инициатива ще бъде благоприятна за гражданите по подобие на разпоредбите за таксите за далекосъобщителните услуги при роуминг, макар и с по-малко въздействие върху живота на гражданите.

Какви са разходите за предпочетения вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?

Доставчиците на платежни услуги ще загубят част от приходите си, която съответства на икономиите за ползвателите, но тези загуби може да бъдат компенсирани в по-дългосрочен план от нарастване на обемите на операциите. Допълнителните разходи за публичните органи (надзорните органи) във връзка с контрола върху прилагането на Регламента, ще бъдат пренебрежимо ниски.

Какви ще са последиците за големите предприятия, МСП и микропредприятията?

МСП в еврозоната могат да очакват по-високо търсене от държавите членки извън еврозоната, в които високите такси за презграничните плащания са значително препятствие. Благодарение на плащанията при по-ниски разходи МСП в държавите членки извън еврозоната ще могат да достигат до всички пребиваващи лица и предприятия от ЕС, а не само до населението на своята държава по произход. Така те ще могат да се конкурират по-успешно на единния пазар. Най-малките МСП ще извлекат най-големи ползи, тъй като те не могат да договарят таксите, които плащат за презграничните си плащания.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

Не се предвижда значително въздействие върху националните бюджети и администрации.

Ще има ли друго значително въздействие?

При прилагането на предложените разпоредби ще намалеят приходите на доставчиците на платежни услуги и като мярка за противодействие, чрез която да компенсират загубите на приходи, те могат да използват разходите за превалутирането, тъй като ползвателите на платежни услуги не разполагат с достатъчно информация и прозрачност, за да измерят тези разходи. С Директивата за платежните услуги вече са наложени изисквания за прозрачност, които следва да бъдат доуточнени, за да бъдат по-ефективни. Като се има предвид много техническият характер на превалутирането в една бързо променяща се среда, ЕБО ще бъде натоварен със задачата да установи регулаторни технически стандарти за по-успешно уреждане на практиките по превалутиране.

Г. Последващи действия

Кога ще се извърши преглед на действието на законодателните разпоредби?

Действието на въведените с настоящото предложение законодателни разпоредби следва да бъде подложено на преглед след три години, за да се види дали доставчиците на платежни услуги са се опитали да компенсират загубите на приходи чрез повишаване на другите цени и дали в приложното поле на Регламента следва да бъдат включени още операции.